ПОЯСНЕННЯ ДО ДОКЛАДУ МІНІСТРА ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ПРО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ІСПИТОВОЇ КОНСУЛЬСЬКОЇ КОМІСІЇ.

Українське Товариство Економістів, вважаючи на те, що на Україні не має вищої школи, яка підготовляла би кандидатів до виконування обовязків економічно-адміністративних представників Держави, задумало закласти Консульський Інститут, як вищу наукову школу з однорічним курсом.

Через те, що зорганізувати Інститут надзвичайно важко в короткім часі, і через се, що сучасний момент все таки вимагає по можливости, як найскоріщого вирішення сеї справи та не терпить проволікання, Українське Товариство Економістів вирішоло відкрити Тимчасові Консульські Курси для підготовки кандидатів на консульські посади, ознайомити їх з обовязками, а також практичними вказівками, допомогати їм у вирішенню тих питань, які головно в початках їхної діяльности будуть справляти їм не абиякі трудности.

Правительство Української Держави визнало бажаним допомогти Українському Товариству Економістів в осягненню його цілі і асігнувало йому 24.000 карб. При сій підмозі Товариство а власне його Комітет Консульських Курсів зорганізував 10 тижневі Консульські Курси для кандидатів з вищою юридичною або економічною освітою, праця в яких розпочалась 20-го квітня 1918 р.

Комітетом ~~Консульських Курсів, яко адміністративно-~~ господарським органом Курсів, був розроблений і ухвалений такий науковий план праці і при такому складі лекторів:

1. Міжнародне Право Заг. . . . . .проф. Ейхельман
2. Право міжнародніх зносин і договори - -
3. Економічна політика України. . . . . Остапенко

Курси дали можливість поповнити знання чужоземних мов. Значна кількість предметів викладалась українською мовою.

4.Економічна географія України Право-бер. . . . .Ярошевич
5. - - - Лівобереж. . . . .Остапенко
6.Нотаріяльне Право. . . . . Островський
7.Економія Торгу. . . . . проф.Воблий
8. - Промисловости. . . . . .Остапенко
9. - Транспорту. . . . . пр.Кованько
10.Банки,кредіт. . . . . Тирмос
11.Валюта,гроші. . . . . пр.Яснопольський
12.С.господарська політика. . . . . Маціевич
13.Таріфна сістема і техника. . . . . Р.Онкель
14.Міжнародня Санітарія. . . . . пр.доц.Корчик-Чепурківський
15.Кооперативна політика. . . . . Б.Мартос
16.Українська мова. . . . . пр.д.Огієнко
17.Чужоземні мови. . . . . М.Адне
18.Консульське діловодство. . . . . .Васіліяді.

З зазначених в плані 240 лекцій скінчено викладом 189; 51 година з проектованої кількости зосталась невикористованою саме через те, що або лектори скінчили курси раніш чим розраховано, або не найшлось фаховця лектора.

Всього на курсах з початку було 99 слухачів і слухачок; в тім числі 63 слухача і слухачки з спеціяльним наміром підготування до консульської праці і решта 36-призначених рішними Міністерствами за для поширення знання по державним питанням.

Не дивлячись на те, що кількість годин по предметам викладів не вся прочитана,що сталися де-які зміни в складі лекторів,можна вважати, що справа курсів дала бажані наслідки: слухачі і слухачки ознайомились з тим,що належить до компетенції консула, з правами і обовязками його,з технічним боком справи консульського діловодства; слухачі і слухачки виховувались на ідеї української державности, на поглядах економічних інтересів України в момент сучасного життя.

Курси дали можливість поповнити знання чужоземних мов. Значна кількість предметів викладалась українською мовою.

Скінчення праці на курсах 17-го липня поставило Комітет Консульських Курсів, яко адміністративно-господарський орган і Міністерство Закордонних Справ перед фактом необхідности організації державної іспитової комісії.

В статуті курсів виразно зазначено, що тимчасові Консульські Курси є тілько підготовчий і допомогаючий апарат до державної іспитової комісії. Свідоцтва хоч би й наукової громадської організації занадто мало для того, щоб воно мало силу на Україні, а особливо за кордоном. Тому статут курсів передбачає організацію особливої державної іспитової комісії, зорганізованої на підставі того ж статуту і котра перевела-б іспити слухачам курсів і тим дала-б уряду ті певні відомости, що до здатности, національної свідомости і певности, що до знання й розуміння консульської справи, на підставі котрих достойним екзаменантам можливо видати державні діпльоми.

Інтереси Української Держави, не забезпеченої зараз відповідними кандідатами на консульські посади і інтереси слухачів курсів сходяться на тому, щоб скоріш була зорганізована така державна іспитова комісія і щоб вона приступила до іспитів, по можливости, з початку серпня.

Міністерство Закордонних Справ скликало в тій справі нараду, котра і запропонувала призначення Державної Іспитової Комісії в такім виді, як се подано в законопроекті.

Витрати на утримання комісії будуть зроблені з коштів Комітету згідно з статутом Консульських Курсів.

Управляючий Міністерством
Закордонних С п р а в Д. Дорошенко

Директор Департаменту К. Лоський

З оригіналом згідно: Діловод